

Virking end den, at dog 177 andre Forretninger af samme Art med ubunden og høiere Rente og med usikre Conditioner have kunnet danne sig ved Siden af. Det af Udvalgets Fleertal Anførte er i Modsetning hertil kan Forhaabninger, og det saa løst henfaste Forhaabninger, at de ikke engang kunne stilles op under andet Navn end som en Opfordring til dog at gjøre et Forsøg.

Indenrigsministeren: Foransediget af de Yttringer, der faldt fra det ærede 11te kongevalgte Medlem (Liebe), maa jeg dog tillade mig at gjøre det ærede Thing opmærksomt paa, at, naar jeg før klagede over, at Udvalget ikke havde stillet Ændringsforslag til det oprindelige Lovudkast, istedeffor at foreslaae det ombyttet med et heelt nyt Lovforslag, da var det ikke, idetmindste ikke nærmest, fordi jeg havde Følelsen af, at der derved var tilfidesat et Etiquettehensyn ligeoverfor Regjeringen; men det var, fordi jeg virkelig havde de Ulemper for Sie, som denne Fremgangsmaade medfører. Det kan ikke være skjult for Noget, at 2den Behandling paa denne Maade i Virkeligheden bliver svarende til 1ste Behandling, og at 3die Behandling i Realiteten bliver en 2den Behandling. — Jeg skal ikke ubetinget ville hævde Contractsfriheden; jeg erkjender, at det endnu paa mange Punkter kan være nødvendigt at gjøre Indgreb i den; men jeg maa dog ligeoverfor det nysnævnte ærede Medlem gjøre opmærksom paa, at de Vaand, vi endnu have paa Contractsfriheden, saavidt jeg erindrer, samtlige ere af et ældre Datum, hvorimod vor nyere Lovgivning bestandig er gaaet i Retning af Udvidelse af Contractsfriheden. Det her foreliggende Forslag vilde, saavidt jeg mindes, være det første Skridt til igjen at begrænse den. Bestemmelsen i § 4 af Udvalgets Udcast forekommer mig at være saa meget mere anstødelig eller betænkelig, som den ikke er foreslaaet som en almindelig Regel, der skal følges allevegne, saaledes at Contractsfriheden i disse Forhold allevegne skal være begrænset indenfor visse bestemte Grændser, men saaledes, at det er overladt til den administrative, jeg kunde fristes til at sige, Vilkaarlighed, hvor og i hvilken Udstrækning man vilde gjøre Indstrækning i

Contractsfriheden. Det kan vel siges at være en Fordeel, at man kan prøve sig frem, og at man atter kan gjøre det forsøgte Skridt tilbage; men det forekommer mig dog at være anstødeligt at lægge det i Administrationens Haand at bestemme, hvor og i hvilken Grad saadanne Indgreb i Contractsfriheden skulle finde Sted. Skulde der altsaa være overveiende Stemning i Thinget for, at Contractsfriheden bliver indstræket i dette Forhold, saa vilde jeg dog foretrække, at Bestemmelsen derom blev indført i Lovforslaget som en almindelig Regel. Dermed er det jo ingenlunde givet, at denne Regel skal følges til evig Tid; den vil jo kunne omgjøres paa samme Maade, som desværre saa mangfoldige Love saa mangfoldige Gange ere blevne omgjorte.

Liebe: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Det 11te kongevalgte Medlem (Liebe) har Ordet for en kort Bemærkning.

Liebe: Jeg troer dog ikke, at det kan siges, at det kun er i ældre Tider, at der er gjort saadanne Indstrækninger i Contractsfriheden. Den ærede Minister vil jo erindre, at en Lov, som skriver sig fra den 27de Mai 1848, Huusmandsloven som den kaldes, udtrykkelig har paabudt, at der skal tages Penge i Vederlag for Benyttelsen af Huse, og at der ikke maa tages Vederlag i Arbeide. Det er en bethdelig Indstrækning i Contractsfriheden. Jeg nævner kun dette ene Exempel, — jeg kunde nævne flere, men jeg har jo kun Lov til at gjøre en kort Bemærkning.

Sæde: Det var ogsaa det ærede 11te kongevalgte Medlems (Liebe) Foredrag, der gjorde, at jeg fandt Anledning til at forlange Ordet, og navnlig hans Yttringer med Hensyn til § 4. Disse ere imidlertid for en væsentlig Deel besvarede af den høitærede Minister, til hvem jeg aldeles kan henholde mig, saaledes at jeg kun med Hensyn til den nævnte Paragraph skal gjøre een Bemærkning. Det forekommer mig juheldigt, at Lovgivningsmagten